

רבי שמואל רוזנברג

ר"מ ואב"ד ק"ק טשאבא וק"ק אונסדארף

[אוצר החכמה]

בענין אמירת בשכמל"ו ביום כיפור קטן²¹³

שלום וכ"ט לאהובי תלמידי הרבני המופלג
חו"ש חרד לדבר ה' יושב ועוסק בחקי חורב
מו"ה ר' שמואל גראאס נ"י.

אמת ויציב, מ"מ ראיתי למורי הגאון מפה
(הוא הרב הגאון המפורסם מו"ה אפרים
מטשאבא ז"ל) שחש למנהגא שנהגו בגלילות
האלו לומר הכל בקול רם, ולא שלח ידו
במנהגן של ישראל. ואולי טעם המקומות
הללו דדוקא בשעת אמירת קריאת שמע
לצאת ידי תובתו קפדינן, ולא באמרו בדרך
תחינה ובקשה, דאז קפידא לאמרו בקול רם
אפילו בשאר ימות השנה, וכל כי האי מילתא
זיל בתר מנהגא, ע' צל"ח פ' מקום שנהגו.

מכתבך הגיעני לנכון, וע"ד המנהג באמירת
בשכמ"מ בקול רם ביום כיפור קטן
נהרא נהרא ופשטי'. בעיר ואם בישראל ק"ק
פ"ב המנהג שלא לאמרו כלל רק מיד אחר
חטאנו צורינו אומרים ה' מלך והוא מנהג
ותיקין שנתיסד ע"פ גאוני (קראת) [קרתא]
קדישתא. ובהשקפה ראשונה מסתבר כן, דמה
שאומרים ביו"כ בקול רם היינו משום שדומין
למלאכים, כמבואר בטור או"ח סי' תרי"ט,
ואין זה שייך ליו"כ קטן. ואף שנראה כן

הק' שמואל ראזענבערג.

וחיים שמואל ע"ה דיד המישי ממנו, נולד ג"כ בי"א סיון
יום הסתלקות אותו הצדיק, ונקרא על שמי שמואל, אלא שאח"כ
כשהי' חילה בתיר תינוק, הוסיפו עליו גם את דשם חיים.
החשובה המוכאת כאן כבר הודפס בשו"ת באר שמואל הנ"ל
(קראקא תרפ"ג) סי' ו' אות א' בלי תאריך אבל כפי הנראה
שריא מתקופת טשאבא. דבאנו אותו כאן משום שקשור לענינים
הנוגעים בספרינו ע"ן ברברי הדג"ע אויערבאך והגר"ז שוב, וכדי
שיהי' זכר לאותו הצדיק בספר הזכרון של בני, ושזכותו תגן עלינו.

213 הגר"ש זי"ע, ראש משפחתנו ה"י אב"ק טשאבא י"ד שנים
ואח"כ בק"ק אונסדארף ל"ז שנים, ושם בכפר קטן שהוא ניהל
לברו ישיבה גדולה אחת מן המפורסמות ככל הונגרי' שבתפארתו
מנה כארבע מאות בתורים. והי' חסידה ופרישה ומ"מ רתחבב
מאוד אצל תלמידיו. ופרשת גדולת תפארתו הובא קצות דרכיו
בשו"ת באר שמואל בהקדמת נכדו דרה"ג רבי יוסף יונה צבי
הלוי הורוויץ זצ"ל שנהי' ראש ישיבה שם אחריו, ובספר תולדות
שמואל, ובהקדמת הנדב באר שמואל, שהוציאו לאיד תלמידיו.
נלב"ע, י"א סיון שנת עטר"ת תפארת לפ"ק.